

O20 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต และการรายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ของสถานีตำรวจภูธรบ่อวิน

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ปัจจุบันการดำเนินงานขององค์กรต้องเผชิญกับสภาพความไม่แน่นอนทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยงโดยความเสี่ยงจะส่งผลกระทบต่อเชิงลบ การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ช่วยในการบริหารงานและการ ตัดสินใจด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผล การปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการสูญเสีย และโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร ภายใต้สภาวะการดำเนินงานขององค์กรย่อมมีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กรจึงมีความจำเป็นต้องจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ โดยระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยใดบ้างที่กระทบ ต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงจากผลกระทบและโอกาสที่เกิดขึ้นจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการ ขององค์กรจะมีการทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะ ประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้นก็จะเป็นการเกิดความเสียหายน้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำและประกอบกับ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐโดยให้หน่วยงานภาครัฐประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เป็นเกณฑ์การประเมินการดำเนินงานของ ส่วนราชการ เพื่อยกระดับการดำเนินงานให้มีความโปร่งใสและลดปัญหาการทุจริตประทุติมิชอบ สถานีตำรวจภูธรบ่อวิน จึงได้จัดการประเมิน ความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ของหน่วยงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ขึ้น สำหรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายให้ระดับความเสี่ยง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับประเมินควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

พิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ของหน่วยงาน ในอนาคต
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
คะแนนความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวม ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจาก ๒ ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ
Key Controls in place	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีอยู่ในปัจจุบัน
Further Actions to be Taken	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่จัดทำเพิ่มเติม

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตารางที่ ๑ เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก แต่ไม่เกินร้อยละ (ร้อยละ ๓)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง แต่ไม่เกินร้อยละ (ร้อยละ ๒)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน (ร้อยละ ๑)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน (ร้อยละ ๐.๑)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ตารางที่ ๒ เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

ตารางที่ ๓ ระดับความเสี่ยงการทุจริต

โอกาสเกิด	Risk Score				
	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสถานีตำรวจภูธรบ่อวิน

(๑) สายงานอำนาจการ

ลำดับที่	ขั้นตอน การปฏิบัติงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง - มี การปกปิดข้อมูลการ จัดซื้อ จัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การ ปิดประกาศการ จัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า	๑.เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความชำนาญ เกี่ยวกับ งานพัสดุจึงทำให้เกิด ความ ผิดพลาด ๒.มีการ เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง ของตนเอง	๑	๑	๑ ต่ำ
๒	การรับเงินค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตต่าง ๆ - เจ้าหน้าที่ รับเงินและออก ใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียม นิยม ใบอนุญาตฯ แต่ไม่มีการนำส่ง เงินหรือ นำส่งเงินล่าช้า แต่ นำเงินไปใช้ส่วนตัว	๑.ผู้บังคับบัญชาขาดการ ควบคุมอย่างใกล้ชิดและ ไร้ความไว้วางใจ ๒.ขาดการแบ่งแยก หน้าที่ระหว่างการรับ เงินและรวบรวมเงินนำส่ง ๓.ขาดการควบคุมในการ เบิกเล่ม ใบเสร็จรับเงิน ๔.เจ้าหน้าที่มีปัญหาทาง การเงิน	๑	๑	๑ ต่ำ
๓	การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ ถูกต้องตามระเบียบ -เบิกเงิน ราชการตามสิทธิ เป็นเท็จ เช่น ค่าตอบแทน นอกเวลา	๑. เจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติ ตาม ระเบียบการเบิกจ่าย การเงินและการคลัง กฎหมาย ข้อบังคับ มติ หลักเกณฑ์ ตามที่	๑	๑	๑ ต่ำ

	ราชการ, ค่าเดินทางไปราชการ	กำหนด อย่าง เคร่งครัด การเบิกค่าตอบแทน นอกเวลาไม่สอดคล้องกับการ ปฏิบัติงาน ๒. เจ้าหน้าที่ ให้ปฏิบัติ ตาม มาตรการด้าน คุณธรรมและความโปร่ง ใส อย่างเคร่งครัด มุ่ง แสวง หาช่องทางเพื่อ ผลประโยชน์ส่วนตน			
--	----------------------------	---	--	--	--

(๒) สายงานป้องกันปราบปราม

ลำดับที่	ขั้นตอน การปฏิบัติงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	การใช้ทรัพย์สินของราชการ เพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว -เจ้าหน้าที่บางราย นำวัสดุอุปกรณ์ สำนักงานไปใช้ ส่วนตัว -นำรถยนต์ของราชการไป ใช้ ในกิจกรรมของตนนอก เหนือ จาก ปฏิบัติหน้าที่ซึ่ง ต้องรับผิดชอบ ค่าใช้จ่าย น้ำมันด้วยตนเอง แต่กลับมี การเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เกินกว่า ความเป็นจริง	๑.ผู้บังคับบัญชาขาด การควบคุม ดูแล อย่างใกล้ชิดและ ไร้ความไว้วางใจผู้ใต้บังคับ บัญชามากเกินไป ๒.บุคลากรส่วน ใหญ่ไม่ทราบหรือ รับรู้ถึง วิธีการใน การขอยืมใช้ ทรัพย์สินของ ราชการ	๓	๑	๓ สูง
๒	ใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ -ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อรับผลประโยชน์	-ผู้กระทำความ ผิดกฎหมายเสนอผล ประโยชน์ ให้กับ เจ้าหน้าที่เพื่อ แลก กับการไม่ต้อง รับ โทษหรือรับโทษ น้อยลง	๒	๑	๒ ต่ำ
๓	ปราบปรามจับกุมและ ดำเนินคดี คนต่างด้าว ทำงานผิดกฎหมาย	มีการเรียกรับ ผลประโยชน์, เรียก รับสินบนจาก ผู้ประกอบการ หรือ	๒	๒	๔ สูง

		<p>แรงงานต่างด้าวของเจ้าหน้าที่รัฐ ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ (เช่น ผู้ประกอบการ ส่วนหนึ่งต้องการ ได้รับความสะดวก ในการขึ้น ทะเบียน</p> <p>แรงงานต่างด้าวให้ ถูกกฎหมาย ซึ่งมีลำดับขั้นตอนยุ่งยาก และ เป็นผลจากการมีอัตราค่าปรับรุนแรงทำให้นายจ้างที่ทำผิดกฎหมาย ไม่ต้องการจ่ายค่าปรับ เพิ่มจำนวน เป็นต้น)</p>			
๔	<p>การปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งของ (ของกลาง) ที่ยึดไว้ -ต้องรับนำส่งของกลางให้พนักงานสอบสวนโดยเร็ว</p>	<p>-ส่งจำนวนของกลาง ไม่ครบ ตามจำนวน</p> <p>-การนำของกลางไปใช้ส่วนตัว</p>	๑	๑	๑ ต่ำ

(๓) สายงานจราจร

ลำดับที่	ขั้นตอน การปฏิบัติงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต (Fraud Risk	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	เจ้าหน้าที่จราจรออกใบสั่งจับกุมผู้ กระทำความผิดกฎหมายจราจร	เจ้าหน้าที่เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแทนการถูกจับกุม	๒	๒	๔ สูง
๒	เจ้าหน้าที่รับชำระค่าปรับตามอัตรา ค่าปรับตามที่กฎหมายกำหนด	เจ้าหน้าที่เปรียบเทียบปรับ เรียก รับเงินค่าปรับเงินเกินกว่ากฎหมายกำหนด	๒	๑	๒ ต่ำ
๓	เจ้าหน้าที่เปรียบเทียบปรับออกใบเสร็จรับเงินค่าปรับ	๑.เจ้าหน้าที่เปรียบเทียบปรับมี	๑	๑	๑ ต่ำ

		การลงจำนวนเงิน ค่าปรับใน ใบเสร็จรับเงิน คลาดเคลื่อน ๒.เจ้าหน้าที่ เปรียบเทียบปรับ ไม่ออก ใบเสร็จรับเงิน			
--	--	--	--	--	--

(๔) สายงานสืบสวน

ลำดับที่	ขั้นตอน การปฏิบัติงาน	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต (Fraud Risk	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	การใช้อำนาจหน้าที่เรียก รับ ผลประโยชน์ -การจับกุมต้อง แจ้งข้อหา และแจ้งสิทธิให้ ผู้ต้องหา ทราบ -บันทึกการ จับกุม -นำส่งพนักงาน สอบสวน	เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดเพื่อแลก กับการไม่ให้ถูกจับกุม ดำเนินคดี	๒	๒	๔ สูง
๒	การสืบสวนเพื่อหาแสวงหา พยานหลักฐาน	1.อาจนำความสัมพันธ์ ส่วนตัวทำให้การปฏิบัติ มาประกอบดุลพินิจให้ เป็นคุณหรือเป็นโทษ ต่างกัน 2.ความล่าช้าใน การสืบสวน ขาดการ ตรวจสอบควบคุม เร่งรัด ในการดำเนินงานจนเป็น เหตุให้เกิดช่องโหว่ในการ เรียกปรับประ โยชน์	๒	๒	๔ สูง

(๕) สายงานสอบสวน

ลำดับ ที่	ขั้นตอน การปฏิบัติงาน	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต (Fraud Risk)	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impac t	Risk Score
๑	การปล่อยตัวชั่วคราว -การนำ เงินประกันตัว ผู้ต้องหาตาม	ไม่นำเงินประกันตัว ผู้ต้องหา ส่งเจ้าหน้าที่ การเงินตาม ระเบียบ	๑	๑	๑ ต่ำ

	ใบเสร็จรับเงิน ส่งให้เจ้าหน้าที่การเงิน	กระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินประกันตัวผู้ต้องหา ของสถานีตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗			
๒	การดำเนินการเกี่ยวกับ การเข้าถึงพยานหลักฐาน	การเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวส่วนหนึ่งเพื่อแลก กับการรับกับผลประโยชน์	๑	๑	๑ ต่ำ
๓	การนำส่งเงินค่าปรับ - เจ้าหน้าที่เปรียบเทียบ ปรับ นำเงินค่าปรับให้เจ้า หน้าที่การเงินล่าช้า	เจ้าหน้าที่นำเงินส่งให้เจ้าหน้าที่ การเงินล่าช้า นำเงินไปใช้ส่วนตัว	๔	๒	๕ สูงมาก

ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ(Integrity and Transparency Assessment : ITA) คณะทำงาน ได้จัดทำประเมินความเสี่ยงการทุจริต และการรายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต และแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ของสถานีตำรวจภูธรบ่อวิน ไว้แล้ว

พันตำรวจเอก

(เอนก สระทองอยู่)

ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบ่อวิน